

Dosarul nr. 3r-47/24

2-22121945-01-3r-01032024

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir– M. Osadcii

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – V. Movilă, E. Dvurecenschii, S. Pilipenco

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Pavel Maximenco, reprezentat de avocatul Victor Tostogan,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea înaintată de Pavel Maximenco împotriva Consiliului raional Cahul, terț Nicolae Dunas cu privire la anularea actului administrativ, recuperarea prejudiciului material, moral și restabilirea în funcție,

împotriva încheierii din data de 08 februarie 2024 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Pavel Maximenco din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen,

constată:

La 17 august 2022 Pavel Maximenco a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului raional Cahul, terț Nicolae Dunas, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 01/04-V din 16 mai 2022 a Consiliului raional Cahul cu privire la suspendarea provizorie din funcție a șefului Direcției construcții și drumuri, dl. Pavel Maximenco, ca ilegală, considerarea repunerii în funcția deținută până la adoptarea deciziilor contestate și anulate, încasarea plății obligatorii a unei despăgubiri pentru întreagă perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al reclamantului, încasarea plății pentru salariul ratat pentru funcția de șef a direcției construcții și drumuri pentru întreagă perioadă de absență forțată de la locul de muncă, până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, încasarea de la fiecare consilier care a votat adoptarea deciziei proporțional prejudiciul adus bugetului raional Cahul și încasarea de la fiecare consilier care a votat adoptarea deciziei prejudiciul moral adus reclamantului.

Prin hotărârea Judecătoria Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023 s-a respins acțiunea în contencios administrativ inițiată de Pavel Maximenco împotriva Consiliului raional Cahul, în partea anulării deciziei Consiliului raional Cahul nr. 01/04-V din 16 mai 2022 cu privire la suspendarea provizorie din funcție a șefului Direcției construcții și drumuri, dl. Pavel Maximenco, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, ca fiind neîntemeiată; s-a declarat inadmisibilă pretenția lui Pavel Maximenco în partea reparării prejudiciului moral. (f.d. 110,115-124)

La 11 mai 2023, Pavel Maximenco a depus cerere de apel, intitulată ca cerere de recurs, împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admis apelul. (f.d.112-113)

Curtea de Apel Cahul prin încheierea din data de 08 februarie 2024 a declarat inadmisibil apelul depus de către Pavel Maximenco din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă. (f.d.173-176)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Pavel Maximenco, reprezentat de avocatul Victor Tostogan, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii prin care s-a declarat inadmisibil apelul precum că nu este motivat, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată. (f.d.182-184)

În motivarea recursului Pavel Maximenco, reprezentat de avocatul Victor Tostogan, a menționat că apelul depus la data de 11 mai 2023 respectă toate rigorile prevăzute de lege și conține tot ce este necesar de indicat în cererea de apel, inclusiv motivele de fapt și de drept.

Recurentul a susținut că o motivare suplimentară a apelului nu poate fi scrisă așa cum insistă instanța de apel, deoarece în apel s-a indicat că aspecte, probe și explicații adăugătoare vor fi aduse după recepționarea hotărârii motivate și nu declară că va depune apel motivat suplimentar.

Mai mult, recurentul a evidențiat că la întocmirea cererii de apel a respectat prevederile art. 365 din Codul de procedură civilă, care prevede că elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1), lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară, prin urmare nu prevede o cerere de apel motivată suplimentar așa cum a cerut instanța de apel.

Curtea Supremă de Justiție a expediat, prin intermediul poștei electronice, pentru notificare Consiliului r-nul Cahul și a terțului Nicolae Dunas copia recursului depus de către Pavel Maximenco, reprezentat de avocatul Victor Tostogan, împotriva încheierii din data de 08 februarie 2024 a Curții de Apel Cahul.

Până la examinarea recursului Consiliul r-nul Cahul și terțul Nicolae Dunas nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În corespundere cu articolul 241, alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la 08 februarie 2024, a expediat-o pentru notificare participanților la proces la 19 februarie 2024, prin intermediul oficiului poștal. (f.d.178) Confirmare privind recepționarea copia încheierii contestate la materialele dosarului lipsesc.

La 22 februarie 2024, Pavel Maximenco, reprezentat de avocatul Victor Tostogan, a depus în termen, recursul împotriva încheierii din data de 08 februarie 2024 a Curții de Apel Cahul.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la 17 august 2022 Pavel Maximenco a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului raional Cahul, terț Nicolae Dunas cu privire la anularea actului administrativ, recuperarea prejudiciului material, moral și restabilirea în funcție.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023 s-a respins acțiunea în contencios administrativ inițiată de Pavel Maximenco împotriva Consiliului raional Cahul, în partea anulării deciziei Consiliului raional Cahul nr. 01/04-V din 16 mai 2022 cu privire la suspendarea provizorie din funcție a șefului Direcției construcții și drumuri, dl. Pavel Maximenco, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, ca fiind neîntemeiată, s-a declarat inadmisibilă pretenția lui Pavel Maximenco în partea reparării prejudiciului moral. (f.d. 110,115-124)

La 11 mai 2023, Pavel Maximenco a depus cerere de apel, intitulată ca cerere de recurs, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 13 aprilie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admis apelul. (f.d.112-113)

Potrivit avizului de recepție DS8005306901AS anexat la fila dosarului 125, Pavel Maximenco a recepționat hotărârea motivată la 02 august 2023.

Curtea de Apel Cahul prin încheierea din data de 08 februarie 2024 a declarat inadmisibil apelul depus de către Pavel Maximenco din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen. (f.d. 173-176)

Pavel Maximenco a criticat soluția instanței de apel, indicând că apelul depus la data de 11 mai 2023 este motivat și corespunde prevederilor legale.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 08 februarie 2024 a Curții de Apel Cahul, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, ori în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (2).

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din conținutul normei de drept citate rezultă că legislatorul, pe lângă stabilirea termenului pentru depunerea apelului și a motivării acestuia, a stabilit și modul de depunere și anume dacă motivarea se depune împreună cu apelul acesta se depune la instanța de fond, iar dacă motivarea apelului se depune ulterior se prezintă instanței de apel.

În acest context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că importanța termenelor procedurale și a modului de executare pentru depunerea apelului este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură și modul de depunere a motivării apelului instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Așa, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat doar de un singur eveniment – de la data notificării hotărârii motivate și se prezintă instanței de apel.

Conform art. 97, alin. (1) din Codul administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Aliniatul 3 al aceleiași norme legale prevede că autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond a ales modalitatea de comunicare a actului judecătoresc prin poștă cu scrisoare recomandată, astfel, a expediat în adresa lui Pavel Maximenco, hotărârea motivată din data de 13 aprilie 2023.

Potrivit avizului de recepție DS8005306901AS anexat la fila dosarului 125, Pavel Maximenco a recepționat hotărârea motivată la 02 august 2023.

Conform art. 63, alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.383–390 din Codul civil.

La rândul său, art. 385 din Codul civil prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 03 august 2023, iar ultima zi fiind data de 01 septembrie 2023, ora 24.00.

În aceste circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Pavel Maximenco nu s-a conformat prevederilor art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, or, nu a prezentat motivarea apelului la instanța de apel, deși, de la

momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a prezenta motivarea apelului la instanța de apel în interiorul termenului legal.

Argumentul lui Pavel Maximenco precum că apelul depus la data de 11 mai 2023 este suficient motivat, se respinge odată ce motivarea trebuie să corespundă motivelor de fapt și de drept, la fel și argumente a ilegalității, netemeinicii hotărârii, ceea ce nu se constată din conținutul cererii de apel dată cu 11 mai 2023.

Conform art. 233, alin. (1) din Codul administrativ cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211 alin.(1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

În corespundere cu articolul 211, alin. (1) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; e) pretențiile reclamantului; f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

Sub aspectul dat completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că dezvoltarea apelului trebuie să cuprindă unei motivări corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care circumscrise fiind motivelor de apel îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neprezentarea motivării apelului face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța de apel, or, în apel nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea apelului, însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de instanța de fond, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat un act judecătorec neîntemeiat.

Argumentul lui Pavel Maximenco precum că normele de drept procedural și anume art. 365 din Codul de procedură civilă, nu prevăd depunerea unui apel motivat, dar o cerere de apel suplimentară, este respins de către instanța de recurs din motiv că la caz sunt aplicabile normele Codului administrativ care prevede expres că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

În urma celor constatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în modul expres prevăzut și în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte modul și termenele prevăzute de lege, ori modul și termenul de prezentare a motivării apelului este imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestor două condiții atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Prin urmare, nerespectarea modului și a termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului Pavel Maximenco, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ Pavel Maximenco, inițiind acțiune în instanța de judecată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului și să prezinte motivarea apelului instanței de apel în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (2) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În lumina acestor circumstanțe, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Pavel Maximenco împotriva hotărârii din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir.

Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Pavel Maximenco reprezentat de avocatul Victor Tostogan.

Se menține încheierea din data de 08 februarie 2024 a Curții de Apel Cahul, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea înaintată de Pavel Maximenco împotriva Consiliului raional Cahul, terț Nicolae Dunas cu privire la anularea actului administrativ, recuperarea prejudiciului material, moral și restabilirea în funcție.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă